

rektoru in konec vsega tega je bilo, da ne smejo niti Nemci niti Slovani plesa osnovati. To je v kratkem tisti škandalum, o katerem se zdaj v Gradcu toliko govori in slovanski dijaki se sovražijo. Če vam bo ljubo, drugokrat kaj več.

S.

Novičar.

Državni zbor.

V 49. seji državnega zbora je bilo na dnevnem redu besedovanje o odposlanstveni postavi (Delegationsgesetz). Proti odborovemu predlogu so govorili Toman, Mende, Ryger, Giovanelli — za predlog — Plener, Skene, Pratobervera.

Toman: Skupne zadeve, kakor je jih odbor v svojem predlogu navedel, se ne vjemajo z oktobrovim diplomom in z februarno ustavo; odbor misli, da ima vravnava tastranski državni zbor in onostranski. To pa ni ustavno. Po oktobrovem diplomu in po februarni ustavi spada pogajanje skupnih zadev v širji državni zbor. Sedajni državni zbor za to nima oblasti. Govornik zagovarja, da bi se odposlanstva poslala iz posameznih kraljevin in dežel.

Tudi 67. izdelek to tirja. Tudi mešani sestavek volitev, kakor je jih odbor predložil, ni ustaven. Govornik hoče glasovati, in sicer proti temu postavnemu načrtu, da zmaga pravična stvar.

Plener pretresuje ostro okorni izdelek odposlanstveni in bičuje predrzne Madjare, upa vendar, da se bodo spokorili (?) — in pravi, tega dvojstva v katerem se nahajamo je kriva vlada.

Skene misli, da se moramo odločiti ali za madjarsko sužnost ali za absolutizem in naj se ta vravnava za zdaj celo odloži; kar je tudi podpiral Ryger.

V 60. seji držav. zbora se je dalje besedovalo o odposlanstveni postavi.

Szabel je zagovarjal predlog, naj se cela predložba pogodbe za zdaj odloži. Pretresoval je v dolgem govoru predložbo: Mašinarija je tako okorna da se od nje ni nadajati dobrega delovanja. Samo od jednega glasa visi pri odposlanstvu osoda države in če bi nastala vojska, če se ravno nebi tikala vzhodne strani, moramo mi vendar po naših 70 procentnih razmerah plačati. Ne bo mnogo dnevov preteklo in mi ne bomo zastopili, kako smo mogli tako predložbo podtrditi. Dualizem je samo „slavljenje in obdaritev prekucije“. Odposlanstvena postava je grob ustavnosti ta stran Litave. (dobro).

Berger biča ravno tako centraliste, kakor je prej bičal Szabel dualiste. Govori celo proti odložbi in upa, da bode Beust že zboru vse tako na tanko razložil, da bodo vsi glasovali za predložbo.

Ljubiša reče, da ne bo glasoval. Skene govori ostro proti odposlanstveni postavi t. j. proti dualizmu, Kaisersfeld zagovarja predlog in pravi, da smo tako daleko došli, da se za zdaj drugo storiti ne more, ko predlog oddobrili. Se tudi v 51. seji se je mnogo besedovalo za in proti postavi odposlanstva.

Po tem, ko še je Beust dolgo za predlog vladin govoril, in v svojem govoru Slované zadosti grajal —, je bilo občno besedovanje končano. Pri glasovanju se odobri vladin predlog in specialna debata se začne.

Prva dva paragrafa sta bila skorej brez besedovanja odobrena.

18. oktobra t. l. je v Trstu umrl veliki rodoljub g. profesor Matija Debeljak, kateri se nahaja med prvimi udi slovenske Matice in to z zdatnim doneskom 240 gold. Ta blagi rodoljub je v svoji oporoki slovenski in sploh slovanski stvari zapustil premoženje, katero se ceni bizo 70.000 gld. To je — izvzemši mala darila — v lastnoročni oporoki razdelil na pet petink, ter eno petinko volil Matici naši, eno Mohorjevi družbi, eno dalmatinski Matici, dve pa jugoslovanskemu vsenčilišču v Zagrebu. Bog mu daj dobro! Hvaležnost do njega zahteva pa od nas troje. Prvo je, da mu spominek postavimo v svojem slovstvu, da svetu priobčimo jegov življenjepis. Drugo, da ga posnemamo v darežljivosti do narodnih zavodov; tretje pa, da „sučemo uma svetle meče“, da vsi učenjaki slovenski in slovanski prično marljivo pisati in množiti narodno slovstvo, tolikanj zasramovano od protivnikov naših. Skrbimo, — pravijo „Novice“ da Slovencev

ne bode zadevala tožba: polje (slovstveno) je prostorno, ali delavcev je malo.

Iz Zagreba se piše, da je že celo gotovo, da bode mestni glavar Urica dobil pismo, po katerem mora svojo službo zapustiti. — Če je naroden, skoro zdaj ne more kaj drugega pričakovati. Volitve v hrvaški deželni zbor so vstavljene.

— Hrvaški madjaroni se zastoj trdijo, da bi pridobili narodno stranko za ogersko zvezo. Tako se piše od 13. t. m. iz Zagreba, da so imeli mnogi rodoljubni mestjani zbor v mestjanskem strelišču in da so odločili, da hočejo v mestni zbor, za mestne svetovavce in v deželni zbor voliti sploh samo narodne ljudi. — Dalje se pripovedava, da je deželni poglavar Rauch poskusil pridobiti po prijazni poti škofa Štrossmayer-ja, da bi se v prihodnjem deželnem zboru združil z onimi, kateri hočejo zvezo z Ogrji. Škof Štrossmayer je vendar odločno potegnil za doz-dajno stališče. Kdor stalnost blagega rodoljuba pozna, ni mogel kaj drugega od njega pričakovati!

— Bratje Srbljani so uboge Ličane prav obilno obdarovali; tako je daroval patriarh Maširievich 100 gld., arhimandrit Andjelič 100 fl. M. Popović 50 gld.; Medakovič 50 gld.; iz Pešta so Srbi poslali 72 gld.

— Srbski „Svetovid“ pravi Hrvatom: Bratje, Vi, kateri ste premagali Turke, Franke, Tartare in Madjare, hoste po vaši stanovitosti tudi slavno premagali zdajno stališče. Le pogum!!

— Na Kandiji so Turki spet štrašno tepeni bili.

— O obravnavi, ktera visi med vojaškim ministerstvom in med ogerskim ministerstvom za deželno branitev se pravi: Leta 1867 je ogerski deželni zbor dovolil, da se sme 48.000 mož zvunredno k vojakom vzeti. Tastransko vojaško ministerstvo je zatoraj poprosilo, ogersko ministerstvo za deželno branitev naj skrbiza to da ogerski deželni zbor dovoli, da se vzeme zvunredno k vojakom 47.000 mož. Ogersko ministerstvo je na to odgovorilo, dasamo tedaj zamore v ogerskem državnem zboru to zagovarjati, da se vzeme zvunredno 47.000 mož k vojakom, keder bode tastranska vlada dokazala, da zunajne politične državne okolščine tako veliko razvijanje vojaške moči v prihodnji pomladi neogibno tirjajo.

— G. Radetič, kateri je bil v Oseku, kot profesor svojo službo zgubil, je od vojaškega poglavarstva v Vinkovcih v vojaški granici imenovan za gimnazialnega profesorja.

Tržna cena

pretekli teden.

	V Varša-		V Mariboru		V Celju		V Ptujju	
	fl.	k.	fl.	k.	fl.	k.	fl.	k.
Pšenice vagan (drevenka)	5	80	5	70	5	90	5	50
Rži	3	80	3	80	3	80	3	80
Ječmena	2	90	3	30	3	20	—	—
Ovsa	1	80	1	85	1	80	1	70
Turšice (kuruze) vagan	2	80	3	05	2	90	3	50
Ajde	2	80	2	75	3	40	2	70
Prosa	2	70	2	70	3	—	—	—
Krompirja	1	20	—	90	1	10	1	—
Govedine funt	—	18	—	24	—	22	—	24
Teletine	—	24	—	26	—	24	—	26
Svinjetine črste funt	—	30	—	26	—	24	—	24
Drv 36" trdih seženj (Klafter)	9	—	10	—	6	90	8	80
" 18" " " "	—	—	5	75	—	—	—	—
" 36" mehkih " "	6	—	—	5	—	—	6	80
" 18" " " "	—	—	3	95	—	—	—	—
Oglenja iz trdega lesa vagan	—	30	—	40	—	40	—	45
" " mehkega " "	—	60	—	30	—	40	—	30
Sena cent	1	40	1	—	—	80	1	—
Slame cent v šopah	1	20	—	—	—	60	—	90
" " za steljo	—	80	—	—	—	40	—	—
Slanine (špeha) cent	42	—	36	—	32	—	32	—
Jajec, četiri za	—	10	—	12	—	—	—	—

Cesarski zlat velja 5 fl. 79 kr. a. v.

Ažijo srebra 120.—.

Narodno drž. posojilo 66.—.

Loterijine srečke.

V Gradcu 13. novembra 1867: **10 82 26 69 33**

Prihodnje srečkanje je 23. novembra 1867.

Listnica vredništva.

G. F. J. pri Negovi, hvala za dopis. — Od prvega pol letja ni vseh števil „Slov. Gosp.“